

Veel aandacht is er de afgelopen jaren uitgegaan naar het beweidingmanagement, maar ook maaisnedes vragen de juiste keuzes. Agrifirm adviseert aan de hand van de maaimonitor gedurende het seizoen over de juiste maaimomenten.

Eerder maaien voor meer eiwit

Te vaak laten veehouders zich nog verrassen door tegenvallende eiwitgehalten in de kuil. Agrifirm heeft met de maaimonitor een middel in handen dat veehouders helpt het optimale maaimoment te kiezen. Eerder maaien kan de hoeveelheid eiwit van eigen land doen toenemen.

Zowel de opbrengst als de voederwaarde van het kuilgras waren in 2017 van een goed niveau. Met name het eiwitgehalte van de eerste snede was hoger dan in het voorgaande seizoen. Toch komt het volgens Leo Tjoonk nog te vaak voor dat veehouders zich laten verrassen door tegenvallende eiwitgehalten in de graskuil. De kenniscoördinator ruwvoerteelt van Agrifirm is ervan overtuigd dat het ondanks de afhankelijkheid van het weer, mogelijk is om de kwaliteit van de grassilage naar een hoger plan te tillen. Met name door een beter gekozen maaimoment valt er meer eiwit van eigen land te oogsten. 'Eiwit dat je zelf kunt oogsten, hoeft je voor de wintermaanden ook niet aan te kopen. Nu er afgelopen jaar veel ruwvoer gewonnen is, dreigt de aandacht voor de ruwvoerwinning te verslappen', zegt Tjoonk, die aan de wieg stond van de door Agrifirm ontwikkelde maaimonitor.

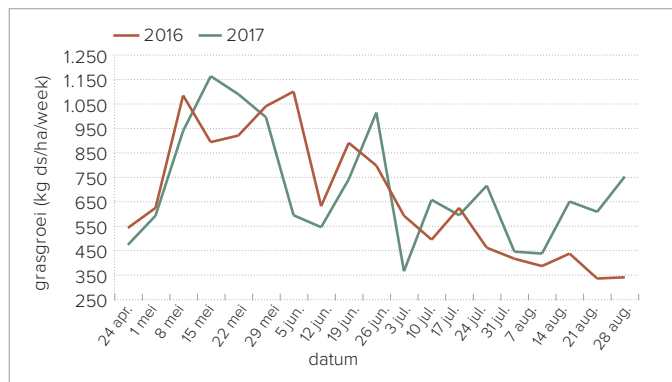
Stand van het gewas

De maaimonitor is een hulpmiddel waarmee melkveehouders zich meer bewust worden van het ideale moment om gras te oogsten. Het is een update van de stand van het gewas, die Agrifirm wekelijks op de website publiceert. De monitor maakt gebruik van versgrasmonsters en groeicijfers die tijdens het groeiseizoen in meerdere regio's verzameld worden (figuur 1). Er is ook informatie over de grashoogte en de ontwikkeling van de bodemtemperatuur. Tjoonk: 'De beschikbare gegevens combineren we tot een advies. Stel dat de groei piekt naar 1000 kilogram droge stof per week en de langetermijnverwachting van het KNMI is matig, dan is het advies: begin maar met maaien. Want stel je het maaimoment uit, dan is de kans groot dat het ruw eiwit in de kuil daalt naar minder dan 150 gram per kilogram droge stof. Bij een lagere groei – bijvoorbeeld 500 kilogram droge stof per week – en een lagere bodemtemperatuur is de noodzaak om te gaan maaien minder groot.'

Wachten of maaien

De percelen die geselecteerd zijn voor de versgrasmonsters, variëren in grondsoort. De gekozen grondsoort is specifiek voor de regio waar het perceel ligt. Daarmee komt de informatie zo dicht mogelijk in de buurt van de werkelijkheid in die betreffende regio. Helemaal bedrijfsspecifiek is de maaimonitor echter niet. Tjoonk: 'De verwachte groei, en daarmee het maaimoment, is ook afhankelijk van de bodemvoorraad aan stikstof. Daarnaast speelt het stikstofleverend vermogen van de grond een belangrijke rol. Dit soort gegevens zit nog niet in de maaimonitor, maar dat willen we wel gaan oppakken.' De maaimonitor geeft volgens Tjoonk vooral handvatten aan de veehouder en zijn adviseur om het maaimoment bewuster te kiezen. 'Stel dat het eiwitgehalte op 200 gram ruw eiwit per

Figuur 1 – Groei van grasgewas volgens maaimonitor 2016 en 2017 (bron: Agrifirm)

kilo droge stof ligt en de groei is fors met 1000 kilogram droge stof per hectare per week. Dan is mijn vraag aan de veehouder: "Heb je veel mais in het rantsoen?" Dan kun je de komende week gaan maaien, omdat met zo'n forse groei het eiwitgehalte in het gras snel daalt. "Voer je weinig of geen mais?" Dan kun je nog een paar dagen langer wachten. Daarmee bereik je dat het eiwitgehalte in het gras niet te hoog is en voorkom je hoge ureumgehalten in de melk.'

Tjoonk gaat ervan uit dat elke veehouder zijn best doet om een zo goed mogelijk product in de kuil te krijgen. Het belang van een hoge ruwvoer kwaliteit is algemeen bekend. Toch vindt hij dat veehouders te makkelijk het weer de schuld geven van een tegenvallend resultaat. 'Door eerder te maaien kun je de kwaliteit van de basis in het rantsoen verhogen. Je wilt geen kuilen van meer dan 200 gram ruw eiwit per kilogram droge stof, dat is te extreem. Maar kuilen met 170 tot 180 gram ruw eiwit per kilo droge stof zorgen er wel voor dat er minder eiwit nodig is van buiten het bedrijf. Bijkomend voordeel is dat daarmee ook de aankoop van fosfor binnen de perken blijft, dat is in het belang van de hele sector', stelt Tjoonk. De maaimonitor informeert de veehouder over het verloop van het eiwitgehalte in de maaisnedes van zijn regio (figuur 2).

Splitsen van kunstmestgift

Een goede kwaliteit ruwvoer staat of valt met een vakkundige bemesting. Tjoonk noemt drie punten die bijdragen aan een hoge eiwitkwaliteit in het gras. Op de eerste plaats adviseert hij water bij de mest te doseren. Dat verhoogt de benutting van de stikstof uit drijfmest. Daarnaast is voldoende kali relevant. Dat begint met kennis van de kalitoestand in de bodem en de kaligehalten in de drijfmest.

Het splitsen van de kunstmestgift is het derde punt dat Tjoonk wil benadrukken. Om ook uit deze mestsoort de stikstof zo goed mogelijk te benutten is het verstandig de voorjaarsgift in twee keer te verdelen. 'Ik weet dat het extra werk is, maar als je kwaliteit en eiwit van het land wilt halen, is het wel een doeltreffende maatregel. Bij een bodemtemperatuur van zes graden kun je beginnen met het toedienen van (drijf)mest. Door daarna, afhankelijk van de weersomstandigheden, in de loop van maart de eerste helft van de kunstmestgift toe te dienen, kan afhankelijk van de ontwikkeling van het gewas, twee tot drie weken later de andere helft worden toegediend.' Door op deze wijze te bemesten kunnen veehouders volgens Tjoonk toe met minder stikstof, of kunnen ze met de beschikbare stikstof een hoger ruw eiwitgehalte oogsten. |

Vanaf begin april gaat de maaimonitor weer van start. Bekijk deze op www.agrifirm.nl/maaimonitor

Figuur 2 – Verloop van ruweiwitgehalte volgens maaimonitor 2017 met rond week 19 een maaimoment (bron: Agrifirm)

